

Expunere de motive

La nivel mondial, există o preocupare generală cu privire la problemele de mediu cauzate de deșeuri. Ziua Mondială a Curățeniei a pornit ca o inițiativă cetățenească, pentru a îndemna comunitățile să curețe, să îmbunătățească și să protejeze mediul, și a reușit să mobilizeze milioane de cetățeni, din aproape toate statele lumii. Pentru a întări acest efort, Organizația Națiunilor Unite (ONU), a declarat ziua de 20 septembrie drept Ziua Mondială a Curățeniei și a inclus în Calendarul oficial al Națiunilor Unite al Zilelor și Săptămânilor Internaționale începând din 2024.

România s-a implicat în această mișcare globală prin campaniile de curățenie organizate de Asociația „Let's do it, Romania!”, care prin acțiunile sale, a reunit începând cu anul 2009 peste 2.400.000 voluntari din toată țara pentru a strânge deșeurile abandonate, în total fiind colectate peste 27.400 tone de deșeuri. În colaborare cu auorițiile administrației centrale, Asociația Ofițerilor în Rezervă din România, Asociația Municipiilor din România, Asociația Comunelor din România precum și alți parteneri privați, în 16 septembrie 2023 au colectat 232.697 de saci cu deșeuri și alte 81,5 tone de deșeuri din construcții și demolări. Într-o singură zi, Asociația „Let's Do It, Romania!” a mobilizat peste 220.000 de voluntari din 41 de județe, inclusiv Municipiul București.

În plus, la nivel național, se desfășoară anual din ce în ce mai multe acțiuni de curățare a mediului sprijinite sau organizate în colaborare cu autoritățile în domeniu. În primăvara anului 2022, campania națională „Curățăm România!”, inițiată de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, a condus la strângerea a peste 3 milioane de kilograme de deșeuri abandonate, prin 4.000 de acțiuni de ecologizare. Pe lângă instituțiile subordonate ale Ministerului Mediului, peste 500 de localități s-au implicat în campanie și peste 20.000 de elevi au participat la acțiuni de curățare, care au fost completate de 400 de dialoguri verzi în școli.

Experiența și rezultatul acestor campanii și acțiuni evidențiază două aspecte importante. Pe de o parte cantitățile de deșeuri strânse transmit un semnal clar că ne confruntăm cu un fenomen amplu de abandonare a deșeurilor în România. Pe de altă parte este la fel de evidentă preocuparea și dorința de implicare a unui procent din ce în ce mai mare a populației și a instituțiilor statului în acțiunile de curățare și strângere de deșeuri.

Ținând cont de aceste aspecte, considerăm că este necesar să întărim angajamentul României față de protecția mediului înconjurător și să transformăm într-un obicei inițiativele individuale ale societății civile și ale autorităților. Aducerea lor împreună sub umbrela unei zile de curățenie națională ar accentua responsabilitatea socială atât a cetățenilor, a autorităților, cât și a companiilor, care astfel sunt încurajați să devină mai atenți în privința acțiunilor de curățenie cu impact pozitiv asupra mediului, a colectării separate, a reciclării și depozitării deșeurilor. Astfel, prezenta propunere legislativă are în vedere instituirea celei de-a treia zi de sâmbătă din luna septembrie ca „Ziua de Curățenie Națională”.

Stabilirea Zilei de Curățenie Națională prin mijloace legislative transmite un semnal clar al angajamentului autorităților publice față de protecția mediului și gestionarea deșeurilor. Mai mult, Ziua de Curățenie Națională poate servi drept platformă pentru evaluarea eficacității politicilor de mediu existente și identificarea domeniilor pentru îmbunătățire în infrastructura de gestionare a deșeurilor, mecanismele de aplicare și inițiativele de conștientizare publică.

Stabilirea Zilei de Curățenie Națională va ajuta și la creșterea nivelului de conștientizare al cetățenilor, autorităților și companiilor cu privire la necesitatea de respectare a țințelor obligatorii și facultative în privința deșeurilor, stabilite prin Green Deal, Directiva privind deșeurile și prin Planul de acțiune privind economia circulară. Amintim faptul că, până în 2030, s-a stabilit ca 60% din deșeurile municipale să fie refolosite și reciclate, obligație ce trebuie să fie dusă la îndeplinire de fiecare stat membru al Uniunii. În plus, se recomandă și se urmărește ca deșeurile reziduale (cele care nu pot fi reciclate) să fie reduse la jumătate.

Deși, la nivel european, România generează cea mai mică cantitate de deșeuri municipale, 301 kg/capita, proporția reciclării și compostării deșeurilor municipale este cea mai slabă din Uniune, conform celor mai recente date Eurostat.

Prin participarea la activități de curățenie, cetățenii vor dezvolta un sentiment de proprietate și mândrie în comunitățile lor, favorizând legături sociale mai puternice și un angajament comun față de protecția mediului.

Ziua de Curățenie Națională oferă o oportunitate excelentă de educare și conștientizare. Prin campanii de promovare, ateliere și materiale educaționale, cetățenii pot învăța despre importanța reducerii deșeurilor, practicile de reciclare și metodele corecte de eliminare și gestionare a deșeurilor. Prin educație și experiențe practice, copiii pot dezvolta o conștientizare mai profundă și un angajament pe termen lung față de protejarea mediului și menținerea curățeniei în comunitățile lor.

Prin organizarea eforturilor de curățenie în zonele împădurite, Ziua de Curățenie Națională poate ajuta la restaurarea și conservarea acestor ecosisteme valoroase. Totodată, prin curățarea spațiilor publice și promovarea practicilor adecvate de gestionare a deșeurilor, Ziua de Curățenie Națională poate ajuta la minimizarea riscului de transmitere a bolilor și poate contribui la un mediu mai sănătos pentru toți cetățenii. De asemenea, reducerea deșeurilor și îmbunătățirea curățeniei spațiilor publice pot spori atracția orașelor și zonelor naturale pentru turism și investiții.

De asemenea, Ziua de Curățenie Națională oferă oportunitatea de a promova exercițiile fizice în aer liber ca parte a eforturilor de curățenie. Aceasta nu numai că aduce beneficii sănătății și bunăstării personale, ci și crește conștientizarea despre importanța activității fizice regulate pentru sănătatea generală.

Față de cele prezentate, am inițiat propunerea legislativă pe care o supunem spre dezbateră și adoptare celor două Camere ale Parlamentului României, în procedură de urgență.

În numele inițiatorilor:

Tánczos Barna,
senator UDMR

Tabel cu semnatarii Propunerii legislative privind instituirea celei de-a treia zi de sâmbătă din luna septembrie ca „Ziua de Curăţenie Naţională”

NR	SENATOR/DEPUTAT	PARTID	SEMNĂTURĂ
	Bucurios Ioana	USMR	
	CSEKE ATTILA	USMR	
	TUDOS LORAND	UDMR	
	Korács Irina Elisabeta	USMR	
	László Attila	UDMR	
	Császár Karoly Zolt	UDMR	
	NOVÁK LEVENTE	USMR	
	ANTAL LORANT	USMR/UDMR	
	Fogor László Ödön	UDMR	
	Oprişoru Marcel	USR	
	VICOL COSTEL	USR	
	SĂNIŢĂ ADINA	USR	
	CRISTINU BORDOI	UDR	
	PĂLĂNTE STEFAN	USR	
	MIRCESCU MARCIS	USR	
	NEGOI EUGEN REMUS	USR	
	BARĂU AMBROZIE-IRINELI	USR	
	GHICA CRISTIAN	USR	
	VLAD SERGIU COSMIN	USR	
	POPESCU ION DRAGOMIR	NEAFĂŢAT	

Tabel cu semnatarii Propunerii legislative privind instituirea celei de-a treia zi de sâmbătă din luna septembrie ca „Ziua de Curătenie Națională”

NR	SENATOR/DEPUTAT	PARTID	SEMNĂTURĂ
	Benedek Zoltan	UDMR	
	Mihaila Zoltan	UDMR	
	SZABO ÖBÖN	UDMR	
	GÁL KAROLY	UDMR	
	Köncsei Csaba	UDMR	
	BIRÓ BOZÁLA ISOLYA	UDMR	
	CSEF EVA ANDREA	UDMR	
	DEHES IOAN	PSD	
	CRISTESCU IOHEL DANUT	PSD	
	STAN. IOAN	PSD	
	Popa Maricel	PSD	
	VLASIN ZORIN	PSD	
	Diemco Horvut	PSU	
	Clotilde Nicușor	PSD	
	MIREA SIMINICA	PSD	
	MOAGHER LAURA M.	PSD	
	GEORGESCU LAURA	PSD	
	BODOG FROIN	PSD	
	PIRVULESCU EUGEN	PML	
	GURAN VIRGIL	PML	

Tabel cu semnatarii Propunerii legislative privind instituirea celei de-a treia zi de sâmbătă din luna septembrie ca „Ziua de Curătenie Națională”

NR	SENATOR/DEPUTAT	PARTID	SEMNĂTURĂ
	Adrian Hobos	PNL	
	Bica Doruț	PNL	
	Cosmin-Marian Tokoaș	Neafiliat	
	TRISTAN ZANCA	PSD	
	Feculț Mircea	PNL	